

Viktige frister	2
Siste nytt fra BIO	2
<i>Nature News har topp-oppslag om Anne Gro Salvanes</i>	2
<i>Christa Schleper i Nature Reviews Microbiology og Arne Skorping i TREE</i>	3
<i>Internasjonal pris til Lyngheisenteret</i>	3
<i>4 stipendiatstillinger sendt til utlysning</i>	3
<i>Førsteamanuensis-stilling i geomikrobiologi</i>	3
<i>Mikko Heino ny prof II i fiskeribiologi</i>	3
<i>Vikarstilling for prorektor</i>	4
<i>BIO oppretter brukerstøtte-telefon for IT</i>	4
<i>Petter Larsson innvalgt i fakultetsstyret</i>	4
<i>Forslag til nytt utstyr til våre forskningsfartøyer</i>	4
<i>Besøk fra NORAD og Namibia</i>	4
<i>Søknader for friprosjekter sendt fra BIO til Forskningsrådet innen fristen 1. juni</i>	4
Siste nytt fra verden rundt oss	4
<i>Åpning av nytt marinlaboratorium i Ny-Ålesund</i>	4
<i>Forskningsavtale mellom Norge og Polen gir muligheter til miljøforskning</i>	4
<i>Den nye direktøren for UNIFOBs Avdeling for naturvitenskap</i>	5
<i>Informasjon om riving av betongbunker</i>	5
<i>Brukerundersøkelse av Mi side</i>	5
<i>Arboretets dag 2005 søndag 5. juni</i>	6
<i>Midtveisrapport om Norges deltakelse i EUs 6. rammeprogram</i>	6
<i>Norge får tre nye forskningspriser</i>	6
<i>Ledige stillinger</i>	6
Forskningsfinansiering	6
<i>Utenriksdepartementet villig til å finansiere forsknings samarbeid med Sudan?</i>	6
<i>EU Marie Curie Research Training Networks</i>	6
<i>Sentre for fremragende forskning (SFF)</i>	6
Avsluttende mastergradseksamen	7
<i>Irene Nesje: Korrelasjon mellom røntgen og histologi i ulike typer misdannelser i ryggraden hos atlanterhavslaks</i>	7
<i>Tittel på oppgaven: Korrelasjon mellom røntgen og histologi i ulike typer misdannelser i ryggraden hos atlanterhavslaks</i>	7
<i>Kristin Sjøvold: Overføring av gfp:km-merkede kryptiske plasmid mellom jordbakterier</i>	7
Info fra studieseksjonen	7
<i>Bisittere ved eksamen – åpning for en</i>	7
<i>Søknadstall til mastergrad – Høst 05 – 1. prioritets søknader</i>	7
<i>Påminnelse: Forslag til mastergradsoppgaver – H05</i>	8
Seminarer og gjesteforelesninger	8
<i>Darren Cameron: fiskeriforvaltning ved Great Barrier Reef Marine Park, Austarlia</i>	8
<i>John Webb: Karst evolution of the Nullarbor Plain, Australia</i>	8
<i>Sarsenteret: The role of transcription factor nrfl during vertebrate embryogenesis</i>	9
<i>Info-seminar om framtida for norsk biosystematikk</i>	9
Gjesteforskere	9
Nye artikler	9
<i>Christa Schleper & Melanie Jonuscheit: Genom-studier av Arker</i>	9
<i>Arne Skorping: Bokomtale om parasitter og økosystemer</i>	9
<i>Anne Gro Salvanes: læring gir overlevelse hos torsk</i>	10
<i>Fiskeimmunologi-gruppa: temperatur-effekter på leukocytter hos laks</i>	10
<i>Louise Lindblom & Stefan Ekman: systematikken til Xanthoria-lav i Skandinavia</i>	11

Viktige frister

- 8. juni: Forskningsrådet: FRINAT og FRIMUF
- 9. juni: BIO-internfrist for Forskningsrådets HAVBRUK og SUP
- 15. juni: Taxonomy of deep sea life
- 15. juni: Nordisk arbeidsgruppe for fiskeriforskning (NAF)

NB! e-søknad-sidene til Forskningsrådet kan ofte være nede, særlig sent om kvelden. Ikke vent til siste liten! UiB-serverene vil til tider være nede også denne lørdagen

[Detaljer og flere BIO-aktuelle tidsfrister](#)

[Flere tips til søkerne](#)

Du må først logge deg inn på Intranett og klikke på FORSKNING i menyen på toppen

Siste nytt fra BIO

Nature News har topp-oppslag om Anne Gro Salvanes

Det prestisjetunge forlaget Nature har en daglig nyhetstjeneste som skal vise dagens høydepunkt i vitenskap fra hele verden. 1. juni i år var ”[top story](#)” hos nature.com en studie gjennomført på HIB av påtroppende prorektor **Anne Gro Veia Salvanes** og hennes skotske kollega **Victoria Braithwaite** (bilde under Anne Gro). Studiet blir snart offentliggjort i [Proceedings of the Royal Society](#), og Nature snappet opp internett-versjonen av artikkelen like før den ble lagt ut. Gratulerer, Professor Salvanes! [På Høyden](#) har også laget et stort oppslag om saken, og så vidt jeg forstår har både aviser, radio og TV vært på døren hennes.

Kort fortalt har Anne Gro tatt opp en løs tråd fra de store utsettingene av ung torsk i Masfjorden for 15-20 år siden. På den tida var hun først forsker ved HI, deretter ved systemøkologigruppa ved daværende IFM. Det var dette temaet hun tok sin doktorgrad på. Resultatene den gang viste klart at dødeligheten blant de utsatte torskene i Masfjorden var langt høyere enn for torsk som var ”heimefødd” i fjorden.

Resultatene som nå er i ferd med å trykkes i P R Soc B viser at det kunstige miljøet de hadde vokst opp i ikke var intellektuelt stimulerende nok for fiskene, og de vokste opp med nedsatte ferdigheter. *A school of losers*, faktisk. I nye forsøk har Anne Gro vist at ved å gjøre oppvekstmiljøet litt mer komplekst så settes det større krav til mental trening hos fiskene, og dette fører på sikt til høyere overlevelse.

Spørsmålet som **Sigmund Grønmo** nå må ta stilling til er om Salvanes-pedagogikken har overføringsverdi til norsk grunnskole og barneoppdragelse. Hva betyr dette for vårt syn på **Kvalitetsreformen**? Kunne UiB fått en mer kompetent prorektor? Eller er dette å trekke det for langt?

Published online: 1 June 2005; | doi:10.1038/news050531-3

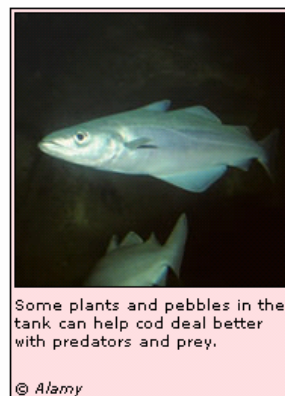
Tanks teach cod to fend for themselves

Michael Hopkin

A stimulating environment could help farmed fish to bolster wild stocks.

Hatchery-reared cod are being taught 'life skills' in a bid to help them survive in the wild. The organizers of the project hope that by raising cod in more stimulating enclosures, the fish will fare better in the open ocean and contribute to ailing natural stocks.

In a study carried out in Bergen, Norway, researchers have discovered that Atlantic cod (*Gadus morhua*) are bolder and more inquisitive if they are raised in tanks containing stones and plastic plants, and fed at varying times and locations.

Raising them in these conditions, rather than in unfurnished tanks with predictable mealtimes, means the cod may stand a better chance when released in the wild, say Victoria Braithwaite of the University of Edinburgh, UK, and Anne Salvanes of the University of Bergen, who carried out the study.

Christa Schleper i Nature Reviews Microbiology og Arne Skorping i TREE

Det er mye spennende på kort tid, nå! I tillegg til kultur-pris til Kaland og Lyngheiseret (se under) og mye omtale av læringsforskningen til Salvanes (over), så har professor **Christa Schleper** og stipendiat **Melanie Jonuscheit** en artikkel i siste hefte av [Nature Reviews Microbiology](#), mens professor **Arne Skorping** har en bokomtale i siste hefte av [Trends in Ecology and Evolution](#). Last dem ned fra linkene her, eller les mer i ”Nye artikler”-seksjonen.

Internasjonal pris til Lyngheiseret

I dag mottok Lyngheiseret en hedersbevisning fra EUs kulturkommisjon.

Samtidig er den økonomiske situasjonen så vanskelig at driften kun holdes i gang takket være dugnadsinnsats.

Det er i forbindelse med en stor internasjonal konferanse om bevaring av kystkulturen, at Europa Nostra deler ut prisen til Lyngheiseret på Lygra. Europa Nostra samarbeider med EUs kulturkommisjon og representerer rundt 200 frivillige organisasjoner.

– Det er jo kjempeflott å få pris, men vi er samtidig i en svært vanskelig situasjon nå. Driften er holdt på et minimum på grunn av de økonomiske problemene, forteller faglig leder professor **Peter Emil Kaland**. Les mer i [På Høyden](#).

4 stipendiatstillinger sendt til utlysning

BIO har oversendt til fakultetet to utlysningssaker med i alt fire universitetsstipendiat-stillinger. Tre av disse stillingene er nye stillingshjemler som BIO har fått i år, den fjerde er en stilling som nå har blitt ledig. To av de nye er knyttet til ”marin genomikk”, det vil si til FUGE-programmets marine satsning. De to andre lyses ut åpent. Den ene er rettet mot BIOs marine forskergrupper, den andre mot de andre forskergruppene.

Førsteamanuensis-stilling i geomikrobiologi

BIO sender også over til fakultetet et forslag om utlysning av mellomstilling i geomikrobiologi. Vi har fått strategiske midler fra fakultetet til å komme i gang før vi ellers hadde hatt råd tid. Målet er å opprette ei felles forskergruppe i geomikrobiologi mellom BIO og IFG (Institutt for geovitenskap). IFG tilsatte i fjor [Ingunn Thorseth](#) som førsteamanuensis i geomikrobiologi; nå svarer vi. I stillingsomtalen skriver Vigdis Torsvik (og BIO): ”Ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er det i ferd med å bygges opp en tverrvitenskaplig forskningsgruppe i geomikrobiologi, bestående av mikrobiologer, botanikere, geologer og kjemikere. Gruppens tyngdepunkt ligger ved IFG og BIO. Forskningsaktiviteten i gruppen er spesielt rettet mot mikrobiell omdanning av bergarter og mineraler. Medlemmene var blant pionerene som undersøkte oseanskorpens dype biosfære, som er et forskningsfelt med sterkt økende interesse. For å forsvare UiBs internasjonale posisjon trengs en fast stilling i mikrobiologi, slik at kapasiteten, kompetansen og ledelse av den mikrobiologiske delen styrkes. Vi lyser derfor ut en førsteamanuensis-stilling i geomikrobiologi, tilknyttet BIO.”

Mikko Heino ny prof II i fiskeribiologi

BIO har også sendt forslag til fakultetet om at forsker [Mikko Heino](#) ved Havforskningsinstituttet engasjeres som prof II i fiskeribiologi for 3 år. Kortversjonen av begrunnelsen er at professor Øyvind Ulltang går ned til 60 % stilling ved fylte 62 år. I stillingsomtalen skriver Øyvind Ulltang (og BIO) at ”Professoren skal gi undervisning i fiskepopulasjonsdynamikk og bestandsvurderingsmetodikk og bidra til veiledning av masterstudenter innenfor masterprogrammet i Fiskeribiologi og forvaltning. Stillingen skal videre styrke forskningen på de langsiktige evolusjonære effekter av fiske. Det vil bli søkt om et *Centre of Excellence in Bioeconomic Research* i et samarbeide mellom Senter for fiskeriøkonomi ved Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF), Havforskningsinstituttet (HI), Fiskeridirektoratet og Institutt for biologi (BIO). De evolusjonære effekter av fiske vil være helt sentrale i BIOs bidrag til et slikt senter, og professoren skal bidra både i søknadsprosessen og i forskningen knyttet til et slikt senter etter at det eventuelt er etablert.”

Vikarstilling for prorektor

Anne Gro Vea Salvanes får permisjon fra sitt professorat ved BIO fra 1. august og i 4 år. BIO vil lyse ut en midlertidig førsteamanuensis-stilling med hovedvekt på å ivareta undervisningen som Anne Gro ville tatt. Vikaren skal også bidra til at Anne Gro holdes forskningsaktiv gjennom de neste fire årene. Forskningen knyttes derfor til akvatisk atferdsøkologi.

BIO oppretter brukerstøtte-telefon for IT

For å avhjelpe behovet for brukerstøtte i overgangen før IT-avdelingen overtar, er det blitt opprettet et brukerstøtte-nummer for Institutt for Biologi: **84440**. Nummeret vil være åpent i arbeidstiden det meste av tiden. Ordningen gjelder inntil videre og er et alternativ til Issue-tracker (bs.uib.no). Brukerstøtte vil i større grad benytte seg av 'fjern-hjelp' eller 'Remote Assitant', der den som skal hjelpe, etter samtykke, kan kontrollere PCen til den som skal ha hjelp.
-Svein

Petter Larsson innvalgt i fakultetsstyret

Valgprotokollene for [gruppe A](#), [gruppe C](#) og [gruppe D](#) viser at **Petter Larsson** blir eneste biolog i det nyvalgte fakultetsstyret. Gratulerer, Petter! (Medlemmet fra gruppe B skal velges av det sittende fakultetsstyret, ettersom det ikke er fremmet mer enn ett forslag.)

Forslag til nytt utstyr til våre forskningsfartøyer.

BIO er blitt bedt om å komme med forslag til nytt utstyr til våre forskningsfartøyer for 2006. Vennligst send innspill til Svein Rune Erga (svein.erga@bio.uib.no) med kopi til Audny Brundtland Berge (Audny.Berge@gfi.uib.no) innen **7. juli 2005**. Innspillene trenger ikke være detaljerte; kun kort liste over utstyr og estimert pris.

Besøk fra NORAD og Namibia

Torsdag denne uka hadde BIO besøk av en delegasjon av fiskeriforvaltere fra Namibia. Delegasjonen består av 7 personer fra Ministry of Fisheries and Marine Resources, og de var i Bergen for å gjøre seg kjent med det norske fiskeriforvaltningen. Bakgrunnen for besøket er at [Centre for Development Cooperation in Fisheries](#) (CDCF) ved Havforskningsinstituttet har et samarbeidsprosjekt med ministeriet.

Kommende mandag får UiB besøk av en delegasjon fra NORAD i Oslo. BIO og SMR er invitert til å presentere de glimrende mulighetene vi kan tilby studenter og forskere fra utviklingsland.

Søknader for friprosjekter sendt fra BIO til Forskningsrådet innen fristen 1. juni

BIO-forskere fra 10 forskjellige forskergrupper har sendt 25 søknader for til sammen >100 mill.kr. De fleste ble sendt til FRIBIOØKO (5 for postdok- og 13 for forskerprosjekter). Vi sendte også 6 søknader til FRIBIOMOL og 1 til FRIBIOFYS (samtlige for forskerprosjekter).

Siste nytt fra verden rundt oss

Åpning av nytt marinlaboratorium i Ny-Ålesund

Arktisk havforskning står høyt på dagsordenen for norske myndigheter disse dagene. Onsdag 1.juni besøkte et 20-tall offisielle representanter og mediefolk klimaforskningsekspedisjonen i Framstredet. Samme dag åpnet statsminister Kjell Magne Bondevik det nye marinlaboratoriet i Ny-Ålesund. Les mer på [Forskningsrådets hjemmeside](#).

Forskningsavtale mellom Norge og Polen gir muligheter til miljøforskning

Norge og Polen har undertegnet en intensjonsavtale om å opprette et polsk-norsk forskningsfond. Det nye fondet representerer friske midler til polsk-norsk forskning og en enestående mulighet til å utvide samarbeidet med Polen.

EØS-virkemidler

Norge har gjennom EØS-avtalen forpliktet seg til å gi ca. 10 milliarder kroner i perioden 2004-2009 som et bidrag til integrering av de nye medlemslandene og utjevning av de sosiale og økonomiske

forskjellene i EU. Pengene er mottakerstyrt. Samtidig har det vært et mål at de to nye finansieringsmekanismene også skal fremme det bilaterale samarbeidet mellom Norge og mottakerlandene. Det er første gang EØS-midlene avstedkommer et bilateralt forskningssamarbeid.

Store miljøproblemer

Polen sliter med store miljøproblemer, i likhet med flere tidligere landene i Øst-Europa. - Her har vi noe å bidra med. Energi- og miljøforskning har lenge vært et satsningsområde i Norge. Vi har mange gode forskningsmiljøer på dette området. I samarbeid med våre polske kolleger kan vi bidra med å løse Polens miljøproblemer, mener Kveseth. - I tillegg har Norge sterke tradisjoner, utviklet over lang tid, når det gjelder forskningsbasert miljøforvaltning. Våre tette bånd mellom forskning og forvaltning kan kanskje gi Polen noen impulser på dette området, tror hun. Les mer på [NFRs webside](#).

Den nye direktøren for UNIFOBs Avdeling for naturvitenskap

Slik ser han altså ut. Den nye forskningsdirektøren heter **Svein Winther**, er 49 år gammel og kommer fra stilling som forskningssjef ved SINTEF IKT i Trondheim. Han har doktorgrad i fysikk (optikk) fra NTH i 1987 og har arbeidet flere år i privat næringsliv før han ble ansatt ved SINTEF.

Informasjon om riving av betongbunker

Mellom Thormøhlensgate 55 (Datablokken) og Thormøhlensgate 51 skal i det i perioden mai til slutten av juli rives en betongbunker og noen mindre tre/betongbygg. Betongbunkeren vil rives ved boring og tildekket småsprengning. Det vil bli arbeidet for at omgivelsene merker minst mulig til arbeidet, men vi ber om forståelse for at noe støy kan forekomme i perioder. Nedenfor videreformidler vi informasjon fra Djønne Maskin AS som er hovedvernebedrift for arbeidet.

UKE 19

- Oppstart selektiv riving.
- Utrensk av bygg.
- Demontering av vinduer.
- Demontering av skifertak.
- Her vil det bli noe transport med containerbil og kranbil.

UKE 21 Ventes oppstart med tungt riveutstyr.

- Her menes gravemaskin med hydraulisk utstyr og borerigg.
- Her må vi påregne noe støy fra borrevogn og gravemaskin med meisel.

Samt utkjøring av tremateriell med containerbil.

UKE 22 Ventes sprengningsarbeid

- Borerigg heises på tak av bunker, sprengning av tak og deler av vegg.
- Det blir varslet med sirene:

**3 LANGE OG 2 KORTE STØT FØR SPRENGNING
1 LANGT STØT ETTER SPRENGNING.**

- Personer i nærliggende bygninger må ikke stå inntil vinduer når det sprenges.
- Anleggsområdet blir avsperrret. Dersom noen etter avtale skal innenfor anleggsområde må verneutstyr, hjelm og øyevern brukes.

UKE 24 Uttransport av rivemasser vil foregå via parkeringsplass.

- Her ber vi om god parkeringskultur.

Arbeidene ventes avsluttet innen 01.08.05.

Brukerundersøkelse av Mi side

Utdanningsavdelingen ved UiB vil sterkt oppfordre vitenskapelig og studieadministrativ ansatte til å svare på et spørreskjema i forbindelse med en brukerundersøkelse av studenters og ansattes bruk av og holdninger til [Mi side](#). InterMedia gjennomfører undersøkelsen på oppdrag av UiB. Evalueringen er todelt gjennom at det foretas en empirisk evaluering av brukergrensesnittet og gjennom at det gis ut individuelt utformede spørreskjema til følgende grupper av brukere:

1. Studenter
2. Vitenskapelig ansatte

3. Studieadministrativt ansatte

Det er frivillig å delta i undersøkelsen, men for å gi evalueringen et godt bakgrunnsmateriale håper vi så mange som mulig kan ta seg tid til å bruke noen få minutter på å svare. Dataene som samles inn vil kun brukes til å finne gjennomsnittlige svarverdier. Ingen individuelle besvarelser vil bli analysert. Følg lenken for å svare på spørreskjemaet (krever pålogging til Mi side):

<https://studentportal.uib.no/dotlrn/clubs/administrativt-ansatte/survey/>

Svarfrist: **søndag 5. juni**

Hans-Petter Isaksen, Rådgiver, Utdanningsavdelingen UiB

Arboretets dag 2005 søndag 5. juni

Tema for dagen: Arboretet i friluftslivets år. **Konferansier:** Øyvind Offerdal. Se mer i [På Høyden](#).

Midtveisrapport om Norges deltakelse i EUs 6. rammeprogram

Rapporten er utgitt av Forskningsrådet og kan lastes ned [herfra](#)

Norge får tre nye forskningspriser

Norge skal hvert annet år framover dele ut tre nye forskningspriser. Prisene, som hver er på 1 million dollar, deles ut innen emnene astrofysikk, nanoteknologi og nevrovitenskap. Det er norskamerikaneren Fred Kavli som står bak prisene.

Prisene, som er et samarbeid mellom Kavli Foundation og Det Norske Videnskaps-Akademi, blir delt ut første gang september 2008. Mer info [her](#)

Ledige stillinger

Sjekk liste over ledige stillinger for biologer på <http://bio.uib.no/lokal/stillinger/biologistillinger.htm>

Forskningsfinansiering

Utenriksdepartementet villig til å finansiere forskningssamarbeid med Sudan?

Etter at fredsavtalen i Sudan ble undertegnet i januar i år, har norske myndigheter uttrykt forventninger om at norske institusjoner, herunder universitets- og høyskolesektoren, bidrar i arbeidet med å bygge opp Sudan etter mange års borgerkrig.

Norge bidrar med betydelige midler i oppbyggingsarbeidet i Sudan, over en periode på flere år. Vi har grunn til å tro at det vil ligge store muligheter for finansiering av forskning og forskningssamarbeid i Sudan, både på kort og lang sikt, og et vel begrunnet og institusjonelt solid forankret forslag til å bidra i den nevnte oppbyggingsprosessen ville ha gode muligheter til gjennomslag hos bevilgende myndigheter. Men det er nå viktig å komme i gang.

Evt. interesserte som ikke er kontaktet allerede, kan ta kontakt med Clelia.

EU Marie Curie Research Training Networks

Søknadsfrist 28. sep. Utlysningen offentliggjøres 17. juni. I mellomtiden kan du se på føringene til forrige utlysning [her](#)

Sentre for fremragende forskning (SFF)

Søknadsfrist (prekvalifisering): 13. oktober

I motsetning til den tidligere SFF-utlysningen, hvor vitenskapelig kvalitet var et hovedkriterium og næringsrelevans/samfunnsnytte et tilleggskriterium ved vurderingen av søknadene, skal vitenskapelig kvalitet på høyt nivå i forhold til internasjonal standard alene være kriteriet for bedømmelse og prioritering av søknadene ved den nye utlysningen. Dette kravet gjelder både for den planlagte forskningen og for sentrets vitenskapelige nøkkelpersonell.

Selve utlysningen publiseres 8. juni, men det finnes nyere oppdatert info [her](#) og [her](#)

Avsluttende mastergradseksamen

Irene Nesje: Korrelasjon mellom røntgen og histologi i ulike typer misdannelser i ryggraden hos atlanterhavslaks

Irene Nesje holder fredag 10. juni avsluttende presentasjon for mastergraden i Celle- og utviklingsbiologi.

Tittel på oppgaven: Korrelasjon mellom røntgen og histologi i ulike typer misdannelser i ryggraden hos atlanterhavslaks.

Veileder: Geir Totland

Sensor: Rubin Sanson

TID: 10. juni, 10:15 STED: auditorium 5 i Realfagbygget (3.etasje)

Kristin Sjøvold: Overføring av gfp:km-merkede kryptiske plasmid mellom jordbakterier

Kristin Sjøvold har sin avsluttende mastergradseksamen 6. juni. Hun har vært student ved Norges tekniske-naturvitenskapelige universitet, NTNU, men utført det praktiske arbeidet ved Professor Vigdis Torsviks laboratorium, Universitetet i Bergen

Tittel på oppgave: Overføring av gfp:km-merkede kryptiske plasmid mellom jordbakterier.

Veiledere: Åse Krøkje, Institutt for Biologi NTNU, Karine Drønen (ekstern), seksjon for mikrobiologi UNIFOB

Sensor: Ruth-Anne Sandaa, Institutt for Biologi, UIB

STED: Jahnebakken 5, TID: 15:15

Info fra studieseksjonen

Bisittere ved eksamen – åpning for en

Vi har fått en del innspill om at to bisittere ved hver mastereksamen er for mye og tidkrevende i disse dager med søknadsfrister og egne kandidater som skal opp til eksamen. Vi vil derfor åpne for en bisitter, men da vil vedkommende måtte være fra annet fagområde en det kandidat/veileder tilhører (eksempelvis mikrobiolog/botaniker til ”HIB-miljøet” og omvendt). Hvis man har to bisittere kan den ene være i tilstøtende fagområde. Diskuter internt i forskergruppen hvem som har minst belastning i forhold til egne mastergradseksamener, NFR-frister, verv i programstyrer etc. og gi tilbakemelding til studieseksjonen. Hvis ikke vi får tilbakemelding må vi henvende oss til enkeltpersoner uten at vi kjenner til belastningen på den enkelte vitenskapelige.

Innlevering av oppgaver innen fristen har gått veldig greit, og vi sender ut oppgave og annen informasjon til sensor så snart vi får beskjed om hvem dette er. Gi også beskjed om hvilken dag studenten skal ha eksamen, så ordner vi med romreservering.

Søknadstall til mastergrad – Høst 05 – 1. prioritetsøknader

BIO har mottatt 58 førsteprioritetsøkere til våre masterprogrammer for høsten 2005.

Søknadene fordeler seg slik:

Program	Søkere	Program	Søkere
Biologi, celle og utviklingsbiologi	5	Fiskeribiologi og forvaltning	4
Biologi, biodiversitet evolusjon og økologi	15	Ernæring, ernæring hos akvatiske organismer	3
Biologi, mikrobiologi	4	Ernæring, kvalitet og foredling av sjømat	4
Biologi, anvendt fysiologi	3	Havbruksbiologi	6
Marinbiologi, biodiversitet	6	EU Master in fisheries and aquaculture	2
Marinbiologi, fiskebiologi	1	Fiskehelse	2
Marinbiologi, akvatisk økologi	4		

I tillegg kommer kvotestudenter og andre utenlandske søkere med egen finansiering. Foreløpig er det tatt opp 3 søkere i denne kategorien. (Havbruksbiologi: 2, Biologi, BEØ: 1)

Påminnelse: Forslag til mastergradsoppgaver – H05

Husk å komme med innspill til mastergradsoppgaver for nye kandidater fra høsten!

Seminarer og gjesteforelesninger

Darren Cameron: fiskeriforvaltning ved Great Barrier Reef Marine Park, Austerlia

Gjesteforelesning, Institutt for biologi

Dr. Darren Cameron, Senior Project Manager, Fisheries Issues Group, Great Barrier Reef Marine Park Authority, Townsville, Australia

Mandag 20. juni, kl. 13.00 på Seminarrommet, HIB, 3. etg. BIO-blokken

Increased highly-protected areas and fisheries management in the Great Barrier Reef Marine Park – A tale of consultation, controversy and commitment.

The Great Barrier Reef Marine Park (GBRMP) in Australia covers about 345 000 square kilometres (similar to the total land area of mainland Norway). The GBRMP is a World Heritage Area and a multiple-use marine protected area where a range of non-extractive and extractive activities including commercial and recreational fishing occur. The GBRMP is zoned to regulate the use of different fishing gears that are permitted to be used in particular areas, recognising that different fishing methods have different ecological impacts.

A new Zoning Plan that came into effect in 2004 increased no-fishing zones from 4.5% to 33.5% of the GBRMP. This created the world's largest network of marine highly protected areas. The Zoning Plan aims to protect biodiversity at an ecosystem level while minimising negative impacts on all existing users of the GBRMP. The development and successful introduction of the Zoning Plan required unprecedented high levels of consultation with scientists and other Government agencies and, importantly, the wider community and users of the GBRMP. The formulation of the Zoning Plan used both computer-assisted decision tools incorporating a range of data, including fisheries data, as well as round-table discussions and manual incorporation of data acquired during community consultations.

The Great Barrier Reef Marine Park Authority is the Federal Government agency responsible for the conservation of natural resources with the GBRMP (including fisheries resources). The responsibility for management of fisheries based on these resources in the GBRMP lies with the State Government of Queensland.

In addition, during the 5 years leading up to the introduction to the new Zoning Plan, substantial changes in the management arrangements of several GBRMP fisheries have occurred or have been initiated. An overview of fisheries occurring in the GBRMP, the rezoning of the GBRMP and concomitant changes in management of fisheries will be presented.

John Webb: Karst evolution of the Nullarbor Plain, Australia

Instituttseminar, IFG (Inst for geovitenskap)

Tuesday June 14, 2005 Realfagbygget, Auditorium 5, 12:15

Professor Dr. John Webb, Environmental Geoscience, La Trobe University, Victoria 3086 Australia

John A. Webb, Department of Earth Sciences, La Trobe University, Victoria 3086, Australia

Julia M. James, School of Chemistry, The University of Sydney, NSW 2006, Australia

The Nullarbor Plain of southeastern Australia, ~200,000 km² in area, is flat and mostly treeless. It contains widely scattered collapse dolines and a few hundred caves, some of which are large and extensive. Initial karst development probably occurred during the warm, seasonally wet climatic conditions of the Oligocene, when the withdrawal of the sea exposed the recently deposited Eocene

Wilson Bluff Limestone for ~10 million years. Several major conduits probably developed at this time. These were flooded by the return of the sea, which finally retreated in the Late Miocene due to regional uplift. Cave formation in the Pliocene and Quaternary was inhibited by the semi-arid climate, which became increasingly arid ~1 million years ago. The overall dryness caused crystallization of evaporite minerals in cracks and pore spaces within the limestone walls of the caves, and they suffered extensive collapse, producing large passages, dome chambers and dolines. However, during a wet phase 5 to 3 million years ago, rivers extended across the karst plain, and caves formed where they sank into the limestone. Shallower caves probably also formed at this time, perhaps associated with perched water tables. The Nullarbor did not develop extensive surface and underground karst features, even during the wetter climate of the Oligocene. It appears that the flatness of the plain and the particular characteristics of the limestone (primary porosity and lack of jointing and inception horizons) resulted in relatively uniform down wasting and little cave formation. Climate played a relatively minor role in restricting karst development.

Sarsenteret: The role of transcription factor nrfl during vertebrate embryogenesis

Vibeke Kyrkjebø, PhD Student Group Becker

Wednesday June 8 at 13.00 –14.00 in the Sars Seminar room (222 A4), HIB, Biobuilding, 2nd floor

Info-seminar om framtida for norsk biosystematikk

Ved Forskningsrådet i Oslo 20. juni. [Mer info...](#)

Gjesteforskere

Next week the Marine Biodiversity group will have a visitor from University of Copenhagen, and formerly of Zoologische Staatssammlung, Munich. It is [Andreas Wanniger](#) who will be working with **Glenn Bristow** and **Christoffer Schander** on development in a range of invertebrates.

Andreas is one of the new generation of Evo-Devo biologists, and has previously worked mainly on neuro- and myogenesis of molluscs. The visit is the first of many and the groups in Copenhagen and Bergen plan to exchange material, know-how and students. He will give a guest seminar when he comes back in the end of summer, but those interested in contacting him now can do it through Christoffer or Glenn.

Nye artikler

Christa Schleper & Melanie Jonuscheit: Genom-studier av Arker

Schleper C, G Jurgens & M Jonuscheit 2005. Genomic studies of uncultivated Archaea. Nature Reviews Microbiology 3: 479-488.

Abstract Archaea represent a considerable fraction of the prokaryotic world in marine and terrestrial ecosystems, indicating that organisms from this domain might have a large impact on global energy cycles. However, many novel archaeal lineages that have been detected by molecular phylogenetic approaches have remained elusive because no laboratory-cultivated strains are available. Environmental genomic analyses have recently provided clues about the potential metabolic strategies of several of the uncultivated and abundant archaeal species, including non-thermophilic terrestrial and marine crenarchaeota and methanotrophic euryarchaeota. These initial studies of natural archaeal populations also revealed an unexpected degree of genomic variation that indicates considerable heterogeneity among archaeal strains. Here, we review genomic studies of uncultivated archaea within a framework of the phylogenetic diversity and ecological distribution of this domain.

Arne Skorping: Bokomtale om parasitter og økosystemer

Skorping A. 2005. Parasites in the grand scheme of things. Trends Ecol. Evol. 20: 287-288. Wherever there is life, there are probably parasites. You will have to search hard and long to find a population, food chain, community or ecosystem that is not affected by parasitism. Parasites can change host behaviour, affect life histories, determine who eats whom in a food chain, produce trophic cascades or cause mass extinctions. Some of the most dramatic

ecological perturbations that we know of in recent times have been caused by parasites, such as the Rinderpest virus in African ungulates. However, few ecosystem ecologists are interested in organisms with this life style. According to the first chapter of Parasites and Ecosystems, the journal Ecosystems has yet to publish a paper with the words 'parasite' or 'parasitism' in the title or abstract since it began in 1998.

Anne Gro Salvanes: læring gir overlevelse hos torsk

Braithwaite VA & AGV Salvanes 2005. Environmental variability in the early rearing environment generates behaviourally flexible cod: implications for rehabilitating wild populations. Proc. R. Soc. B
Abstract: The release of hatchery-reared fishes for restoring threatened and endangered populations is one of the most controversial issues in applied ecology. A central issue has been to determine whether releases cause extinction of local wild populations. This may arise either through domesticated or non-local fishes hybridizing with wild fishes, or through inappropriate behavioural interactions; for example, many hatchery fishes show exaggerated aggressive and competitive behaviour and out-compete wild counterparts. The impact of the impoverished hatchery environment in shaping behaviour is only now receiving attention. Attempts to counteract hatchery-related behavioural deficiencies have utilized intensive training programmes shortly before the fishes are released. However, we show here that simple exposure to variable spatial and foraging cues in the standard hatchery environment generates fishes with enhanced behavioural traits that are probably associated with improved survival in the wild. It appears that fishes need to experience a varying and changeable environment to learn and develop flexible behaviour. Using variable hatchery rearing environments to generate suitable phenotypes in combination with a knowledge of appropriate local genotypes, rehabilitation of wild fishes is likely to succeed, where to date it has largely failed.

Fiskeimmunologi-gruppa: temperatur-effekter på leukocytter hos laks

Pettersen EF, I Bjørnløw, TJ Hagland & HI Wergeland 2005. Effect of seawater temperature on leucocyte populations in Atlantic salmon post-smolts. Veterinary Immunology and Immunopathology 106: 65-76

Abstract Using monoclonal antibodies (mAb) and flow cytometry, the distribution of immunoglobulin positive (Ig⁺) cells and neutrophils in isolated peripheral blood leucocytes

Fra venstre: Eirin, Trude, Inge og Heidrun

(PBL) and head kidney leucocytes (HKL) from Atlantic salmon under-yearling out-of-season smolts was studied in the post-smolt period from 0 to 14 weeks after seawater transfer. A temperature acclimation was performed in freshwater, resulting in four groups maintained at a water temperature of 18, 14, 10 and 6 °C, respectively. The temperature for each group was kept constant for the remaining period and all groups were reared under a simulated natural photoperiod regime (60°25'N). Sampling of eight fish from each temperature group was performed at regular intervals from 0 to 14 weeks after seawater transfer, starting the day after transfer (week 0). The seawater temperature influenced the distribution of the leucocyte populations, and the effect was most prominent in PBL. The lower rearing temperature (6 °C) resulted in higher percentages of Ig⁺ cells in PBL compared to fish reared at the other temperatures. The high temperature (18 °C) resulted in higher proportions of neutrophils and lower proportions of Ig⁺ cells in PBL compared to fish from the other temperature groups. The observed differences were consistent throughout the 14-week experimental period. While the present study indicate that rearing water temperature influence the distribution of leucocytes in blood of Atlantic salmon post-smolts, the proportions of HKL populations do not seem to be dependent on temperature to the same extent. Comparing the temperature groups, no clear differences in the percentages of Ig⁺ cells and neutrophils in HKL were observed. Likewise, no evident time-related changes in the leucocyte profiles within each temperature group could be observed during the

studied post-smolt period. Significantly, the results could indicate that the post-smolts reared at a temperature of 18 °C experienced thermal stress or a non-optimal environment.

Louise Lindblom & Stefan Ekman: systematikken til Xanthoria-lav i Skandinavia

Lindblom L, Ladstein MH, Blom HH, Ekman S, Timdal E 2005. *Xanthoria aureola* in Norway and a key to the species of *Xanthoria* s. str. in Scandinavia. *Graphis Scripta* 17: 12-16

Abstract: *Xanthoria aureola* (Ach.) Erichsen occurs on seashore rock and rarely lignum along the coast in Norway. The thallus is typically thick, consists of numerous strap-shaped lobes with crystals on the upper surface, and apothecia are mostly absent. The secondary chemistry was screened by TLC and agrees with chemosyndrome A. Distribution maps for *X. aureola* and *X. parietina* are presented, and a key to species with ellipsoid conidia and hapters present in Scandinavia is provided.

